

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 4. Deus habet sinceram voluntatem salvandi omnes reprobos, nullo
planè excepto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

hendam per subtractionem auxilii verè sufficientis ad perseverandum in gratia ulque in finem.

RESPONSIO III.

Deus habet sinceram voluntatem salvandi omnes reprobos fideles. Est de fide.

Prob. De fide est, Deum sincerè velle salutem illorum omnium, pro quorum salute Christum mortuum esse de fide est. Atqui de fide est, quòd Christus mortuus est pro salute omnium omninò fidelium. Ergo de fide est, quòd Deus sincerè vult omnium omninò fidelium salutem. *Prob. min. 1.* Ex Symbolo Nicæno, in quo dicitur: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de caelis... Crucifixus etiam pro nobis.* Unde sic argumentor. De fide sunt omnes Articuli Symboli Nicæno contenti. Ergo de fide est, quòd Filius Dei de cælo descenderit, & crucifixus fuerit pro salute illorum omnium, pro quibus hæc vocabula *nostram* & *nobis* supponunt, ut per se clarum est. Atqui hæc vocabula supponunt saltem pro omnibus omninò fidelibus: nam Symbolum Nicænum pro omnibus omninò fidelibus conditum est, & omnes omninò fideles possunt, imò tenentur omnes illius Articulos credere. Ergo de fide est, quòd Christus de cælo descenderit, & crucifixus fuerit pro salute omnium omninò fidelium.

Quod confirm. Illud est de fide, quod potest & debet fide divina credi, hoc est, credi assensu super omnia firmo propter auctoritatem Dei revelantis. Atqui potest & debet fide divina credi, quòd Christus de cælis descenderit & crucifixus fuerit pro salute omnium omninò fidelium: possunt enim & debent omnes Articuli Symboli fide divina credi. Ergo de fide est, quòd Christus, &c.

2. Ex Symbolo Athanasiano, quod habet summam in Ecclesia auctoritatem, & in quo dicitur de Christo, *Qui passus est pro salute nostra.* Ubi hæc vox *nostra*, supponit pro iis omnibus, qui tenentur omnes Articulos hoc Symbolo contentos credere. Atqui omnes omninò fideles tenentur credere omnes Articulos hoc Symbolo contentos: cum omnium illorum Articulorum fides necessaria sit ad salutem, ut dicitur in fine Symboli: *Hæc est fides Catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.* Ergo in hoc Articulo, *Qui passus est pro salute nostra*, eo *nostra*, supponit pro omnibus omninò fidelibus; & consequenter de fide est, quòd Christus passus sit pro salute omnium omninò fidelium: cum, ut jam dictum est, hic Articulus Symboli Athanasii, sicut & ceteri omnes, sit de fide. Ergo de fide est, quòd Christus mortuus est pro salute omnium reproborum fidelium; & consequenter de fide est, quòd Deus omnium reproborum fidelium salutem sincerè velit. Hæretica igitur est sententia Janseii negantis Christum mortuum esse pro salute reproborum, qui credunt, & pro illis mortuum esse tantum, ut illis fidem vel etiam charitatem ad tempus mereretur, affirmantis.

RESPONSIO IV.

Deus habet sinceram voluntatem salvandi omnes reprobos, nullo planè excepto.

Prob. 1. ex Script. Nam Apostolus sic loquitur, 1. ad Timoth. c. 2. *Obsecro igitur primum omnium actiones pro omnibus hominibus hoc enim bonum est & acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.* Unus enim Deus omnium, unus & mediator Dei & hominum, homo Christus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Atqui cum hic Apostolus dicat Deum velle, ut omnes homines salvi fiant, intelligit omnes omninò homines, nullo excepto. Ergo, &c. *Prob. min. 1.* Enim cum dicit, *Omnes homines*, tam generaliter loquitur, quam cum ante dicit, *Pro omnibus hominibus*: asserit enim Deum velle omnes homines salvos fieri,

ut probet orandum esse pro omnibus hominibus. Atqui cum dicit orandum esse pro omnibus hominibus, ita generaliter loquitur, ut nullum excipiat; ut patet ex praxi Ecclesiæ Apostolum sic intelligentis, & idcirco pro omnibus omninò hominibus preces Deo offerentis. Ergo cum Apostolus dicit Deum velle, ut homines omnes salvi fiant, ita generaliter loquitur, ut nullum excipiat ab illa voluntate.

2. Cum Apostolus ait Deum velle salutem omnium hominum, tam generaliter loquitur, quam cum subdit unum esse Deum omnium: his enim verbis, *Unus Deus omnium*, rationem reddit, cur asserat Deum velle salutem omnium hominum. Atqui cum subdit unum esse Deum omnium, nullum excipit hominem. Ergo nec excipit ullum, cum ait Deum salutem omnium hominum velle.

3. Cum Apostolus asserit Deum velle omnes homines salvos fieri, non minus generaliter loquitur, quam cum postea affirmat Christum dedisse redemptionem semetipsum pro omnibus. Atqui cum affirmat Christum dedisse redemptionem semetipsum pro omnibus, intelligit pro omnibus omninò hominibus, nullo planè excepto.

Denique nulla necessitas, nulla ratio est, has voces, *omnes, omnium, omnibus*, restringendi in textu Apostoli. Ergo sumi debent & intelligi absque omni exceptione, juxta generalem regulam, quòd verba Scripturæ in sensu proprio, & secundum totam suam latitudinem accipi debeant, nisi alia Scriptura, aut evidens aliqua ratio, vel potius Traditio Scripturarum interpret obstat. Hic autem neque alia Scriptura, neque ratio evidens, neque Traditio prohibent, ne universaliter loqui dicatur Apostolus, cum ait orandum esse pro omnibus hominibus, quia Deus vult omnes homines salvos fieri, & Christus dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. Ergo, &c.

Prob. 2. ex Traditione, cujus testes sunt Patres, Concilia, & praxis universæ Ecclesiæ. 1. itaque S. Augustinus sic loquitur lib. de Spir. & litt. c. 33. *Vult autem Deus omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire: non sic tamen, ut eis adimat liberum arbitrium, quo vel bene vel male utentes, justissime judicentur.* Unde sic argumentor. Deus sincerè vult, ex S. Augustino, salvos fieri illos omnes, quos judicaturus est. Atqui omnes omninò homines judicaturus est. Ergo ex S. Augustino Deus sincerè vult omnes omninò homines salvos fieri; & verba Apostoli, à nobis allegata, ad quæ manifestè alludit S. Doctor, debent accipi & intelligi absque ulla restrictione & exceptione.

Cum autem Jansenius responderet verba citata non Augustini mentem, sed Pelagianorum doctrinam & objectionem continere, hoc temerè & falsò asserit: temerè quidem, quia contra Doctorum Catholicorum sententiam; & falsò, quia evidenter contra textum S. Doctoris. Nam cap. citato hanc quæstionem solvendam proponit, unde nobis sit voluntas credendi: *Si credimus voluntate credimus. De hac queritur unde nobis sit.* Deinde difficultatem exponit his verbis: *Si natura, quare non omnibus, cum sit idem Deus omnium creator? Si dono Dei, etiam hoc quare non omnibus, cum omnes homines velit salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire?* Tum tenet propositæ quæstionis solutionem in hunc modum: *Prius igitur illud dicamus, & videamus utrum huic satisfaciatur quæstioni, quòd liberum arbitrium naturaliter attributum à Creatore animæ rationali, illa media vis est, quæ vel intendi ad fidem, vel inclinari ad infidelitatem potest. Et ideo nec istam voluntatem, quæ credit Deo, dici potest homo habere, quam non acceperit: quando quidem vocante Deo, surgit de libero arbitrio, quòd naturaliter, cum crearetur, accepit.*

Propositam igitur quæstionem resolvit S. Doctor, asserendo voluntatem credendi nobis esse à Deo, quia hæc voluntas, vocante Deo, surgit de libero arbitrio, quòd in creatione accepimus, hoc est, quatenus & à Deo liberum arbitrium accepimus, per quod

quod volumus credere, nec per liberum, quod accepimus, arbitrium volumus credere, nisi Deus prius vocet nos, quomodo nobis aptum est, ut velimus credere; quare voluntas credendi non nobis est à sola natura, sed simul à natura, quam accepimus, & à gratia, naturam in creatione gratis concessam, gratis præparante & adjuvante, proindeque donum Dei dicenda est.

Post hæc, difficultati expositæ his verbis, *Si dono Dei, etiam hoc quare, &c.* quod faciendum supererat, respondet, voluntatem credendi non omnibus dari, licet Deus sincerè velit omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire; quia Deus hoc ita vult, ut hominibus omnibus liberum relinquit arbitrium, quo bene vel malè uti possunt, vel consentiendo vocationi divinæ, vel illam repudiando; vel, ut loquitur S. Doctor, illud aut intendendo ad fidem sub vocatione Dei, aut inclinando ad infidelitatem. Quod cum faciunt, nolendo credere, homines, faciunt quidem contra voluntatem Dei sincerè volentis ut credant, & in fide, quæ per dilectionem operatur, usque in finem perseverent; Dei tamen voluntatem non vincunt, utpotè iustissime ob malum liberi arbitrii ultimum iudicandi, & ut ait S. Doctor hic, *experturi in supplicii potestatem ejus, cuius in donis misericordiam contempserunt.*

Denique multis præterea ad confirmandam voluntatem credendi esse Dei donum allegatis, sic caput sequens orditur; *Hæc disputata, si quaestioni illi solvenda sufficit, sufficiat.* Quibus verbis aperte significat se dicto cap. 33. non Pelagianam, sed Catholicam doctrinam proposuisse. Non enim S. Doctor de doctrina hæretica diceret: Si sufficit solvenda quaestioni, sufficiat.

Ex dictis autem hætenus manifestum est S. Augustinum hoc cap. 33. non ex aliena & Pelagianorum sententia, sed ex propria loqui, & hoc, quod scilicet Deus velit omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire, tanquam certum & indubitatum apud Catholicos supponere; sicut & supponit ut certum & indubitatum apud eosdem, quod idem Deus omnium Creator sit: sed solam addere, quod, licet Deus velit omnes omnino homines salvos esse, voluntas tamen credendi non omnibus donetur, quia ita vult Deus omnes homines salvos esse, ut nemini adimat liberum arbitrium, quo bene vel malè uti possumus, & quo proinde possumus velle aut nolle credere. Unde fit, ut ex iis, qui vocantur ad fidem, alii velint credere, alii verò nolint; sicque alii accipiant voluntatem credendi, quia nonnulli vocante Deo volunt credere per liberum voluntatis arbitrium in creatione acceptum; alii verò voluntatem credendi non accipiant, quia, Deo illorum incredulitatem impedire nolente, & ob justissimas causas permittente ut libero abutantur arbitrio, nolunt, licet ad credendum sufficienter vocati, & liberè nolunt credere.

Porrò post suam illam de voluntate credendi disputationem, subiungit hæc verba: *Quæ disputatio, si sufficit, &c.* quia ad hujus difficultatis, quare, cum voluntas credendi sit donum Dei sincerè volentis salutem omnium, omnibus tamen non detur, solutionem, poterat aliquid expressius dici, nempe non omnibus dari, quia non datur, nisi iis quibus misericorditer præparata est, nec nisi certis hominibus præparata est à Deo, quamvis sincerè volente salutem omnium; quia non sic vult salutem omnium, ut omnibus præpararet beneficia, quibuscum credituri sunt, & in fide, quæ per dilectionem operatur, usque in finem perseveraturi; sed multos relinquit in massa perditionis, illos relinquendo in infidelitate, non quod non sincerè velit illos ad fidem converti, sed quod iusto iudicio nolit illos eo modo, quo illis congruit ut re ipsa ad fidem convertantur, vocare, ut docet ipse S. Augustinus lib. de bono persever. cap. 14. cum ait: *Prædestinatio Sanctorum nihil aliud est, quam præscientia & præparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque li-*

berantur; credendo scilicet, & in fide, quæ per dilectionem operatur, usque in finem perseverando: Ceteri autem ubi nisi in massa perditionis iusto divino iudicio relinquantur? Ubi Tyrii relictii sunt & Sidonii, qui etiam credere potuerunt (hoc est, re ipsa credidissent) si mira illa Christi signa vidissent. Sed quoniam ut crederent non erat eis datum, etiam ut crederent est negatum.

4. S. Prosper in doctrina S. Augustini versatissimus, ejusque fidelissimus interpres, hæc habet sentent. 8. super Capit. Gallorum: *Qui dicit, quod non omnes homines velit Deus salvos fieri, sed certum numerum prædestinatorum, durius loquitur, quam loquendum est de altitudine inscrutabilis gratiæ Dei: qui & omnes vult salvos fieri, atque in agnitionem venire veritatis: & voluntatis suæ propositum in iis implet, quos præscitos prædestinavit &c.* Et in responsione ad 2. object. Vincent. Remota hac discretione, quam divina scientia intra secretum iustitiæ suæ continet, sincerissime credendum atque profitendum est, Deum velle ut omnes homines salvi fiant. Si quidem Apostolus, cuius ista sententia est, sollicitissime præcipit, quod in omnibus Ecclesiis piissime custoditur, ut Deo pro omnibus hominibus supplicetur: ex quibus quod multi pereunt, pereuntium est meritum: quod multi salvantur, salvantis est donum. Quibus verbis S. Prosper, 1. aperte agnoscit in Deo sinceram voluntatem salvandi omnes omnino homines. 2. Hanc voluntatem, propter testimonium Apostoli præcipientis, ut Deo pro omnibus hominibus supplicetur, & praxim Ecclesiæ juxta præceptum Apostoli Deo pro omnibus hominibus supplicantis, omnino exploratam & indubitam, ab omnibus Catholicis sincerissima fide tenendam atque profitendam esse affirmat.

3. Quod verissimum est, asserit esse credendam atque profitendam sine præjudicio latentis Dei consilii, & gratuita omnium re ipsa salvandorum discretionis ab æterno factæ.

4. Ex his duabus veritatibus addit sequi duo: primum, quod multi pereunt, pereuntium esse meritum, quia Deus quantum est ex parte sua, sincerè vult illos salvari, & illis media ad salutem consequendam idonea contulit: alterum verò, quod multi salvantur, salvantis esse donum, quia Deus gratuito discrevit, & prædestinavit omnes, qui salvantur: ita ut nulli salvarentur, si nullos Deus misericorditer prædestinasset. En germana S. Augustini circa præsentem controversiam doctrina, ab ejus Discipulo breviter, sed accuratè & fideliter exposita. En doctrina Catholica, quam cum Doctore Gratia, & ejus Discipulo, gratiæ acerrimo defensore, amplectimur & defendimus.

Non est hic prætermittendum silentio, S. Prosperum locis citatis se & Augustinum contra Semipelagianorum calumnias defendere & purgare, ut patet ex ejus præfationibus in responsiones ad Capitula Gallorum, & objectiones Vincentianas. Galli Semipelagiani, ut Augustini de gratia & prædestinatione doctrinam infamarent, quindecim Capitula in vulgus sparserant, quibus totidem, ut mentiebantur, impugnant Augustini errores; ex quibus duo isti erant, *Quod non omnes homines velit Deus salvos fieri, sed certum numerum prædestinatorum: Quod non pro totius mundi redemptione salvator sit crucifixus.* Ad 1. respondet S. Prosper, nomine S. Augustini, sent. 8. Deum velle quidem omnes omnino homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, sed simul voluntatis suæ propositum in eis implere, quos præscitos prædestinavit, prædestinatos vocavit, vocatos justificavit, justificatos glorificavit; hoc est, agnoscendam quidem esse sinceram in Deo voluntatem salvandi omnes homines, sed simul confitendum esse gratuitum voluntatis divinæ propositum, quo certi homines electi & prædestinati fuerunt ab æterno ad gloriam, ad quam vi hujus propositi per media efficacia infallibiliter diriguntur, & perveniunt, cæteris omnibus suo malo merito pereuntibus.

Se.

Semipelagianorum offensionem, Augustinum strenue defendendo, incurrit Prosper: *Contrexerunt itaque* (utor verbis ipsius Prosperi) *& qualibus potuerunt sententiis comprehenderunt ineptissimarum quarundam blasphemiarum prodigiosa mendacia: eaque ostendenda & ingerenda multis publice privatimque circumtulere: asserentes talia in eius esse sensu, qualia diabolico continebantur indiculo. Sententias illas, seu articulos illos falso in se, ad excitandam invidiam iactitari, facile & sufficienter subscriptione unius probasset anathematis, nisi malignitas adversariorum subscriptionis eius brevitatem suspectam fuisset habitura. Expedire igitur iudicavit, plene lucideque paudere, quid de perveris definitionibus, sibi calumniosè imputatis, iudicaret. Propositis igitur singillatim sexdecim Capitulis, sub iniquoque eorum sensus sui & fidei, quam contra Pelagianos ex Apostolica Sedis autoritate defendebat, verba posuit, ut lectores evidenter agnoscerent, impiarum, prophanarumque opinionum nullum cordi eius inhaesisse vestigium; & blasphemias, quas perspicere ejus professione damnari, in earumdem repertoriis conferent debere puniri. Sexdecim autem illa Capitula, quibus perverlarum definitiones, impiarum prophanarumque opiniones, & ineptissimæ blasphemiarum, Prosperi falsò imputatæ, comprehenduntur, sunt objectiones Vincentianæ, quarum prima est, quòd Dominus noster Jesus Christus non pro omnium hominum salute & redemptione sit passus: secunda verò, quòd Deus nolit omnes salvare, etiam si omnes salvari velint. Ad hanc, ut vidimus, respondet S. Prosper, sincerissimè credendum & profitendum esse, quòd Deus velit omnes homines salvos fieri, sed hoc credendum & profitendum sine præiudicio gratiæ eorum omnium, qui re ipsa salvantur, discretionis, & prædestinationis. Ex quibus colligi posse videtur, tunc temporis sinceram Dei voluntatem salvandi omnes homines, nullo excepto, ut indubitarum fidei nostræ articulum habitam esse tam ab Orthodoxis, quam ab Heterodoxis, qui, ut Orthodoxos gratiæ prædestinationis defensores calumniarentur, in vulgus spargebant illos sinceram in Deo salvandi omnes homines voluntatem non agnoscere, sed impiè oppugnare.*

Augustino & Prospero adjungimus laudatissimum Authorem librorum de vocatione Gentium, qui lib. 1. cap. 12. probat ex sensu & praxi Ecclesiæ, hæc Apostoli verba, *Deus vult omnes homines salvos fieri*, &c. intelligenda esse de omnibus omnino hominibus. Et lib. 2. cap. 30. sic loquitur: *Tribus saluberrimis & veracissimis definitionibus sumus innixi: quarum una proficitur æternum & proprium divine esse bonitatis, ut omnes homines salvos fieri velit, &c.* Addimus etiam Patres Concilii Carisiaci contra Gothescalcum Monachum Prædestinationarium, cap. 3. sic pronuntiantes: *Deus omnipotens omnes homines, si ne exceptione, vult salvos fieri, licet non omnes salventur.*

Quando autem Jansenius post Usserium Calvinistam, dicit Gothescalcum fuisse Catholicum, & in Conciliis Moguntino & Carisiaco iniquè damnatum, illorumque Conciliorum Patres Semipelagianos fuisse, falsò & calumniosè loquitur. Nam 1. Gothescalcus pro hæretico fuit semper habitus à Catholicis, nec unquam à Nicolao I. approbatus & defensus. 2. Patres Conciliorum Moguntini & Carisiaci, & à Catholicis tanquam fidei defensores semper laudati sunt, nec nisi à novatoribus Semipelagianæ pravitatis unquam accusati. Nec dic Canonem Concilii Carisiaci à nobis laudatum, damnatum fuisse à Valentinio III. Hæc enim Synodus non faveret Prædestinationariis: cum Can. 5. dicat, vel saltem apertè supponat, Deum velle salutem omnium, etiam reproborum; nec Canonem Synodi Carisiacæ damnarit, nisi ex errore facti: falsis enim rumoribus decepta credebatur Patres Carisiacos in ea fuisse sententia, & definire voluisse, quòd Deus velle salutem etiam eorum, qui jam erant damnati, & Christus pro illis sanguinem fudisset.

Prob. 3. responsio nostra argumento theologico. Deus sincerè vult salutem eorum omnium, pro quorum salute Christus mortuus est. Atqui Christus mortuus est pro salute omnium hominum, nullo excepto. Ergo Deus sincerè vult salutem omnium hominum, nullo excepto. Prob. min. Ex Scripturis, in quibus hæc veritas tam clarè exprimitur, & toties inculcatur, ut nullus sit tergiversationi locus. Nam dicitur 1. Jo. cap. 2. *Ipse est propitiatio pro peccatis nostris* (hoc est omnium fidelium,) *non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi.* 1. ad Timoth. c. 2. *Dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.* Ad Hebr. cap. 2. *Videmus Jesum propter passionem mortis gloria & honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem.* Rom. cap. 5. *Sicut per unius delictum, in omnes homines (reatus peccati pertransiit) in condemnationem; sic & per unius justitiam, in omnes homines (redemptio pertransiit, quantum est ex parte Christi) in justificationem vite.* Et 2. Cor. c. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt.* In quæ verba ita differit S. Augustinus lib. 1. operis imperfecti contra Jul. cap. 64. *Unus pro omnibus mortuus: ergo omnes mortui sunt. Conclusio hæc Apostoli invicta est, ac per hoc, quia & pro parvulis mortuus est, profecto etiam parvuli mortui sunt.* Et lib. 2. cap. 163. *Clamat Apostolus: Ergo omnes mortui sunt, & pro omnibus mortuus est; & vos reclamatis: Non sunt mortui parvuli: clamate, & quod sequitur: Ergo non pro ipsis mortuus est. Ecce, interprete S. Augustino, Apostolus concludit omnes omnino homines per peccatum mortuos esse, quia Christus pro omnibus omnino hominibus mortuus est; & invictè concludit, quia cum Christus non venerit, nisi ut salvaret quod perierat, non venit ut moreretur, nisi pro hominibus per peccatum mortuis; & consequenter, si mortuus est pro omnibus hominibus, nullo excepto, omnes, nullo excepto, per peccatum mortui sunt. Quando igitur Apostolus ait: *Unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt*, interprete S. Augustino, generaliter loquitur, & absque ulla restrictione vel exceptione, & duo manifestè proponit fidelibus certa fide tenenda, videlicet Christum mortuum esse pro salute omnium omnino hominum, & omnes omnino homines mortuos esse per peccatum, & per illud factos æternæ damnationis reos; unum ex altero tanquam notiori deducendo: unde sicut infidelis est, qui negat, omnes homines, nullos excepto, mortuos esse per Adam peccatum; ita, imò à fortiori, qui negat pro omnibus omnino hominibus mortuum esse Christum.*

Prob. 2. min. ex traditione, cui magno consensu attestantur Patres & Concilia. Et 1. quidem Patres Græci, ut Clemens Alexandrinus lib. 7. Strom. ubi de Christo ait: *Non despecta carnis humane imbecillitate, sed ea indutus, ad commune venit hominum salutem.* Gregorius Nazianzen. orat. 42. vocat Christum victimam, quæ est, non exigua cuiusdam partis terrarum, nec ad exiguum tempus, sed totius mundi nunquam intermoriitura expiatio. S. Basiliius homil. in Psalm. 48. *Inventum, ait, unum est pro omnibus simul hominibus dignum pretium, nempe sanctus & omni pretio superior pretiosus sanguis Domini nostri Jesu Christi, quem pro nobis omnibus effudit.* S. Epiphanius hæc. 69. *Christus Sacerdos, inquit, ipse hostia semetipsum obtulit pro omni creatura Pontificatus officio fungens.* Et S. Cyrill. Alexandr. in epist. ad Monachos, ubi ait: *Unus ex omnibus resurgens, qui pro omnibus mortuus erat, ut proprio sanguine redimeret quicquid sub celo est, & acquireret Deo ac Patri omnes, qui in universa terra consistunt.*

2. Patres Latini, ut S. Hieronymus in c. 5. epist. 2. ad Cor. de Christo dicit: *Solus inventus est, qui ut immaculata hostia pro omnibus, qui erant in peccatis mortui, offerretur.* S. Leo serm. 1. de Nat. Domini: *Sicut nullum à reatu liberum reperit, ita pro liberandis omnibus venit.* S. Ambrosius serm. 8. in Psalm. 118. *Sol, inquit, justitiæ omnibus ortus est, omnibus*

ve.

venit, omnibus passus est, & omnibus resurrexit... Si quis autem non credit in Christum, generali beneficio ipse se fraudat, ut si quis clausis fenestris radios Solis excludat. S. Augustinus in Comment. in Psalm. 95. Judicabit, inquit, orbem terrarum in equitate: non partem, quia non partem emit: totum iudicare habet, quia pro toto pretium dedit.

Præterea, ut jam vidimus, contra Pelagianos lib. 1. & 2. operis imperfecti, probat omnes homines, nullo prius excepto, in Adamo peccasse; probat, inquam, ex his Apostoli verbis: Unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt. Quod etiam facit lib. 20. de Civ. cap. 6. & lib. 6. contra Julianum cap. 4. ubi sic loquitur: Unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt. Vide quia consequens esse voluit (Apostolus) ut intelligantur omnes mortui, si pro omnibus mortuus est. Quia ergo non in corpore, restat ut in peccata esse mortuos omnes, si pro omnibus Christus mortuus, nemo neget, nemo dubitet, qui se non negat, aut dubitat esse Christianum. Ex quibus manifestum est Augustinum intellexisse Apostolum de morte Christi pro omnibus omnino hominibus, nullo excepto, & ab eo per mortem à Christo pro omnibus omnino hominibus obitam totius humani generis in Adamo lapsum probari tanta evidentia, ut hoc nemo negare, nemo in dubium revocare possit, qui se non negat, aut dubitat esse Christianum. Certè si nemo Christianus esse potest, negando vel dubitando totum genus humanum in Adamo lapsum esse, postquam Apostolus dixit, Si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt: quanto minus potest esse Christianus, qui negat, vel dubitat Christum mortem suam pro omnibus omnino hominibus obtulisse?

S. Prosper sic loquitur sententia super 9. Capit. Gallorum: Qui dicit, quod non pro totius mundi redemptione Salvator sit crucifixus, non ad Sacramenti virtutem, sed ad infidelium respicit partem; cum sanguis Domini nostri Jesu Christi pretium totius mundi sit. A quo pretio extranei sunt, qui aut delectati captivitate, redimi noluerunt; aut post redemptionem, ad eandem sunt servitutem reversi. Quibus verbis docet, quod Salvator non sit crucifixus pro totius mundi redemptione, eo tantum sensu dici posse, quod crucifixio Salvatoris non prosit toti mundo, nec totus mundus re ipsa per illam crucifixionem redimatur, justificationis gratiam consequendo, & in ea utique in finem perseverando; non quod sanguis Christi non sufficiat ad redemptionem totius mundi, aut non sit pretium totius mundi, seu pretium pro toto mundo à Christo oblatum; sed quia per illud pretium non possumus redimi, nisi nobis applicetur, nec nobis applicatur sine libera nostra cooperatione; & multi sunt, qui peccati servitute delectati, nolunt ab ea liberari, & multi, qui postquam ab ea liberati fuerunt, ad eam justitiam pertransi redeunt, & in ea pereunt. In hunc sensum loquitur S. Doctor, cum ait in resp. ad idem cap. Cum rectissime dicatur Salvator pro totius mundi redemptione crucifixus, propter veram humanæ nature susceptionem, & propter communem in primo homine omnium perditionem; potest tamen dici pro his tantum crucifixus, quibus mors ipsius profuit.... dedit pro mundo sanguinem suum, & mundus redimi noluit. Itaque juxta S. Prosperum, Salvator rectissime dicitur pro totius mundi redemptione crucifixus, quia in vera humanitate, quam sibi hypostatice univit, communem omnibus suscepit naturam, à communi in primo homine omnibus perditione, quantum in se erat, liberandam; quod est, Salvatorem pro omnibus mortem, omnibus, quantum in se erat, profuturam subisse; ita ut re ipsa omnibus, nisi ipsi sibi deessent, profutura esset; aliquo tamen sensu Salvator dici potest non esse crucifixus, nisi pro iis, quibus mors ejus prodest, vel, ut loquitur Tridentinum, qui mortis ejus beneficium recipiunt, quatenus in tantum re ipsa, & ut loquuntur Scholastici, in actu secundo redimuntur per mortem Salvatoris; ceteri verò, quia

ipsi nolunt, non magis actu redimuntur, quam si Salvator non esset pro illis crucifixus: ut enim ait S. Doctor eodem loco, non sufficit hominum redemptioni (in actu secundo) crucifixum esse Dominum Christum, nisi commoriantur ei, & conspiciantur in baptismo. Alioquin nato Salvatore in carne substantie nostre, & crucifixo pro omnibus nobis, non fuerat necessarium, ut renasceremur, & similitudini mortis ejus complantaremur: sed cum sine hoc sacramento, nemo hominum consequatur vitam eternam, non est salvatus cruce Christi, qui non est crucifixus in Christo. Unde respectu illius, qui non est crucifixus in Christo, periade se habet Christus ad actualiorem ejus redemptionem, ac si non esset pro illo crucifixus, quia re ipsa per Christi crucem non salvatur, non quia Christus non voluit sincerè illum cruce sua salvari & redimi, sed quia ipse non vult sibi meritum crucis applicare, auxilia gratiæ sibi oblata, & ad hanc applicationem necessaria repudiando.

In eandem sententiam resp. ad 1. object. Vincent. hæc scribit S. Doctor: Quod ergo ad magnitudinem & potentiam pretii, & quod ad unam pertinet causam generis humani, sanguis Christi redemptio est totius mundi. Sed qui hoc seculum sine fide Christi & sine regenerationis sacramento pertranseunt, redemptionis alieni sunt. Cum itaque propter unam omnium naturam, & unam omnium causam à Domino nostro in veritate susceptam, rectè omnes dicantur redempti, & tamen non omnes à captivitate sint eruti, redemptionis proprietates haud dubie penes illos est, de quibus princeps mundi missus est foras, & jam non vasa diaboli, sed membra sunt Christi, cujus mors non ita impensa est humano generi, ut ad redemptionem ejus, etiam qui regenerandi non erant, pertinerent. Quia Christus, inquit S. Doctor, sicut unam omnium naturam, ita & unam omnium causam in se suscepit; sanguis Christi redemptio est totius mundi, rectèque omnes per sanguinem Christi dicuntur redempti, non quod omnes hoc ipso præcisè quod sanguis pro omnibus fusus est, sint à captivitate eruti, & actu redempti; cum multi nunquam à captivitate eruantur, & illi soli eruantur, de quibus princeps mundi foras mittitur, & de vasis diaboli sunt membra Christi; sed quod Christus sanguinem suum pro omnibus verè fuderit, & Patri ut pretium omnibus actu redimendis sufficientissimum obtulerit ex sincero actuali omnium redemptionis desiderio; quandoquidem sicut unam omnium naturam, ita unam omnium causam verè suscepit.

Breviter. Juxta Prosperum, sanguis Christi est totius mundi redemptio, non in actu secundo, sed in actu primo tantum. Non est totius mundi redemptio in actu secundo, quia non est actualis totius mundi à captivitate demonis & peccati liberatio: hæc enim liberatio in justificatione consistit, & sanguis Christi non justificat per se formaliter & immediate. Est totius mundi redemptio in actu primo, quatenus est pretium à Christo oblatum pro toto mundo, ad totius mundi liberationem sufficiens, & quo proinde totus mundus liberaretur, si omnes illud sibi applicarent, quantum opus est ad obtinendam justificationis gratiam, rectè utendo mediis sibi in hunc finem à Deo intuitu pretii illius gratuito donatis. Hæc paulò fustius disputata sunt ad defensionem S. Doctoris contra Novatores, qui eum ad suas partes iniquè detorquebant: cum hac de re non aliud senserit, quam quod Tridentinum sess. 6. c. 3. verbis infra laudandis.

Author librorum de vocat. Gent. lib. 2. c. 16. hæc scribit: Nulla ratio dubitandi est, Jesum Christum Dominum nostrum pro impiis & peccatoribus mortuum, à quorum numero liber inventus est. Non est pro omnibus mortuus Christus: sed prius pro omnibus mortuus est Christus. Et S. Anselmus in cap. 2. epist. 1. ad Tim. Mediator Deus, inquit, quem Deus inter se & homines posuit, mortem pro omnibus sustinuit, ut omnes à morte redimeret. Et idco qui

non

non saluantur, non est quod de Deo vel mediatore possint conqueri, sed de se ipsis, qui nec redemptionem, quam mediator dedit, nec salutem, quam Deus obtulit, voluerunt accipere.

3. Denique Concilia, ut Synodus Nicæna in Symbolo, ubi dicitur: *Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis crucifixus etiam pro nobis* (supple hominibus.) Nota. Non dicit præcisè, propter nos, aut propter nos fideles, vel propter nos baptizatos, sed propter nos homines. Quo modo loquendi apertè significat, Filium Dei descendisse de cælis per unius omnium naturæ susceptionem in humanitate, quam sibi substantialiter univit, ut unam omnium causam susciperet, & ageret, pro omnibus mortem subeundo, & sanguinem suum fundendo. Synodus Carthac. 4. contra Gothelalcum sic pronunciat: *Christus Jesus Dominus noster, sicut nullus homo est, fuit, aut erit, cuius natura assumpta non fuerit, ita nullus est, fuit, vel erit homo, pro quo passus non fuerit, licet non omnes passionis ejus mysterio redimantur.* Et Tridentina sess. 6. ait cap. 2. *Hunc (Christum) proposuit Deus propitiatorum per fidem in sanguine ipsius pro peccatis nostris, non solum autem pro nostris, sed etiam pro totius mundi.* Et cap. 3. *Verum est ille pro omnibus mortuus est, non tamen omnes mortis ejus beneficium recipiunt, sed ii dumtaxat, quibus meritum passionis ejus communicatur.* Certè si qui sunt, pro quorum salute Christus non est mortuus, sunt ii, quibus meritum passionis ejus non communicatur. Atqui ex Trid. etiam pro istis mortuus est. Ergo cum Triden. ait mortuum esse pro omnibus, manifestè intelligit omnes omnino, nullo excepto.

ARTICULUS III.

Solvuntur objectiones contra sinceram Dei voluntatem salvandi omnes reprobos.

Obj. Non potest dici, quid sit hæc voluntas sincera Dei salvandi omnes reprobos. R. neg. & dico, 1. non esse voluntatem metaphoricam, & voluntatem signi tantum, sed propriam & formalem divinæ voluntatis affectum. 2. Hunc affectum non esse tantum de mediis ad salutem idoneis, sed etiam de ipsa salute, ut, quantum est ex parte Dei, per illa consequenda; affectus enim mediorum ut sic, non est, nec potest esse sine affectu finis; cum media ut sic intendi repugnet, nisi propter præintentionem finem. 3. Esse Deo liberum, non necessarium, & consequenter non esse actum simplicis complacentiæ, qualem Deus habet circa salutem damnatorum ut possibilem; sed actum profectivum, quo Deus serio intendit finem alquem, & vi hujus intentionis eligit media idonea ad finem illum obtinendum, secundum modum quo intendit assequi. Unde cum Deus per actum illum non intendat absolute & efficaciter salutem æternam reprobis, sed solum, quantum est ex parte sua, sufficienter, vi illius non eligit media efficacia, sed solum sufficientia, quibuscum reprobis possent salvari, sua tamen culpa non salvantur. Quod nullam dicit in Deo imperfectiorem: nam quod Deus non velit efficaciter salutem reprobis, & ad eam procurandam non adhibeat media efficacia, hoc non provenit ex aliqua impotentia ex parte ipsius, sed ex eo quod ei liberum est velle vel non velle efficaciter salutem talium hominum, & volendi, non efficaciter, sed sufficienter tantum, sapientissimas & justissimas causas habet. 4. Non esse æqualem respectu omnium reprobis, sed inæqualem: nam Deus non desiderat omnibus reprobis æqualem gloriam, sed aliis majorem, aliis minorem; nec omnibus æqualia præparavit media, sed aliis majora, aliis verò minora. Item non æquanter omnibus desiderat, sed aliis magis, aliis minus; unde non omnibus præparavit media æqualiter idonea, sed aliis magis, aliis verò minus idonea præparavit; sic tamen ut omnibus verè idonea

& sufficientia præparavit. Utrum hæc voluntas, quam habet Deus salvandi reprobos, sit voluntas beneplaciti, an non, quæstio est de voce: nam non est, si per voluntatem beneplaciti intelligatur tantum voluntas absoluta & efficax: at est, si voluntas beneplaciti sumitur paulò latius pro voluntate, qua Deus sincerè desiderat aliquid fieri.

Obj. 2. S. Fulgentium lib. de incarn. & grat. cap. 29. ubi sic loquitur: *Illud verò apostolicum, ubi dicitur de Deo: Qui vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire: non sicut oportet, intelligunt, qui hanc Dei voluntatem, sicut in vasis misericordia, sic & in vasis ira accipiendam existimant, minus considerantes veracissimam Scripturæ sententiam, quæ divine commendans omnipotentiam voluntatis: Omnia, inquit, quæcumque voluit, fecit in cælo & in terra, &c.* R. S. Fulgentium his verbis Pelagianos & Semipelagianos reprehendere, non quia verba Apostoli intelligebant de sincera voluntate salvandi omnes omnino homines, sed quia interpretabantur illa de voluntate æquali circa salvandos & damnandos, & consequenter de voluntate absoluta & efficaci; cum talis re ipsa sit circa salvandos. Ex qua interpretatione sequebatur manifesta absurditas & falsitas, nempe quod voluntas Dei, etiam absoluta & efficax, possit effectu suo frustrari, & re ipsa frustretur in iis omnibus, qui damnantur. Bonitas hujus responsionis patet ex ipso Fulgentio: sic enim caput citatum concludit: *Proinde hi, qui voluntatem Dei, qua omnes homines vult salvos fieri, æqualem circa redimendos & damnandos existimant, cum interrogati fuerint cur velit Deus omnes homines salvos fieri, nec tamen omnes salvi fiant, quid respondebunt?* In hoc igitur graviter errabant, & merito reprehenduntur à Patribus Pelagiani & Semipelagiani, quod assererent Deum velle, quantum est ex se, salutem omnium hominum; per illud, Velle quantum est ex se, intelligentes voluntatem absolute efficacem ex parte volentis; ex hominibus verò eos salvari, qui ex solis naturæ viribus vellent, aut saltem velle inciperent; eos verò damnari, qui nollent salvari, aut saltem salutem suam inchoare nollent, vel negligerent; proindeque voluntatem Dei, etiam absolute efficacem, in potestate hominis esse, ut haberet, vel non haberet effectum suum, contra manifestum illud Scripturæ testimonium, *Omnia quæcumque voluit (absolute & efficaciter) fecit in cælo & in terra.* Pl. 113.

Porro ex his facillè redditur ratio, quare S. Augustinus textum Apostoli laudatum interpretetur cum aliqua restrictione & limitatione, lib. de præd. Sanct. c. 8. ubi ait, Deum dici velle salvos fieri omnes homines, quatenus vult eos omnes salvari, qui re ipsa salvantur; sicut magister alicujus civitatis dicitur docere omnes pueros, quia docet omnes, qui re ipsa docentur. In Enchir. cap. 105. ubi ait *to omnes* in textu Apostoli sumi pro generibus singulorum, non pro singulis generum: ita ut Deus dicatur velle salutem omnium hominum, quatenus nulla est hominum ætas, conditio, natio, sexus differentia, in qua Deus non velit aliquos salvari: sicut dicitur omne animal fuisse in arca Noe, in quantum fuerunt in arca Noe aliqua ex omni animantium specie. Et lib. de corr. & grat. cap. 15. ubi Apostolum intelligit de voluntate salvandi omnes homines, non formali, sed causali, in quantum Deus facit ut sancti velint salutem omnium hominum, eamque, quantum in se est, procurent. Nam dico S. Augustinum laudatis libris sic Apostolum interpretari, ex suppositione, quod intelligatur, ut volebant intelligi Novatores, de voluntate salvandi omnes homines absolute efficaci ex parte volentis; non quod ipse velit Apostolum non posse intelligi de voluntate sincera salvandi omnes, nullo excepto: cum ipsemet sic intellexerit, & intelligendum esse, velut rem certam & indubitatam supponeret, ut supra vidimus.

Obj. 3. Deus non vult salutem illorum, quibus nulla præparavit, nulla dat media ad salutem consequendam idonea. Atqui multi saltem sunt reprobi, qui-